

OPINIA EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO

z dnia 20 listopada 2018 r.

w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy w sprawie podmiotów obsługujących kredyty, nabywców kredytów oraz egzekucji z zabezpieczenia

(CON/2018/54)

(2018/C 444/06)

Wprowadzenie i podstawa prawna

W dniu 14 marca 2018 r. Komisja Europejska przyjęła wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie podmiotów obsługujących kredyty, nabywców kredytów oraz egzekucji z zabezpieczenia (zwany dalej „projektem dyrektywy”) (¹). Europejski Bank Centralny (EBC) uważa, że projekt dyrektywy należy do zakresu jego kompetencji, w związku z czym zdecydował się skorzystać z przewidzianego w drugim zdaniu art. 127 ust. 4 oraz art. 282 ust. 5 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (zwanego dalej „Traktatem”) prawa do wydania opinii.

Właściwość EBC do wydania opinii wynika z art. 25 Statutu Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego, zgodnie z którym EBC jest uprawniony do udzielania konsultacji Radzie i Komisji w sprawie zakresu i stosowania ustawodawstwa Unii odnoszącego się do stabilności systemu finansowego, a także w zakresie zadań powierzonych EBC na mocy art. 127 ust. 6 Traktatu w związku z nadzorem ostrożnościowym nad instytucjami kredytowymi. Rada Prezesów wydała niniejszą opinię zgodnie ze zdaniem pierwszym art. 17 ust. 5 Regulaminu Europejskiego Banku Centralnego.

1. Uwagi ogólne

- 1.1. EBC jest zdecydowanym zwolennikiem rozwoju rynków wtórnych aktywów bankowych, w szczególności kredytów zagrożonych, zgodnie z planem Rady Unii Europejskiej w zakresie rozwiązania problemu kredytów zagrożonych w Europie (²). W kontekście dużych ilości kredytów zagrożonych pozostających w bilansach niektórych europejskich instytucji kredytowych oraz w ramach kompleksowego rozwiązania tej kwestii (³) rozwój rynków wtórnych może przyczynić się do ograniczenia ilości kredytów zagrożonych. Dobrze funkcjonujące rynki wtórne mogą również zapobiec narastaniu ilości kredytów zagrożonych w przyszłości (⁴).
- 1.2. Ponadto dobrze funkcjonujący rynek wtórny może mieć pozytywny wpływ na stabilność finansową w takim stopniu, że może ułatwić transfer ryzyka wynikającego z kredytów zagrożonych poza bilanse instytucji kredytowych. Obecność znacznej ilości kredytów zagrożonych w bilansach instytucji kredytowych zmniejsza zdolność wypełniania przez te instytucje funkcji kredytowania gospodarki realnej oraz odbija się niekorzystnie na elastyczności operacyjnej i ogólnej rentowności, które mają decydujące znaczenie dla dobrze funkcjonującego sektora bankowego. Jest kwestią o podstawowym znaczeniu, aby przepisy prawne mające zastosowanie do rynków wtórnych umożliwiły skuteczne usunięcie kredytów zagrożonych z bilansów instytucji kredytowych (⁵).

2. Uwagi szczegółowe**2.1. Wymogi sprawozdawcze**

Projekt dyrektywy ustanawia szereg wymogów sprawozdawczych dla podmiotów obsługujących kredyty, nabywców kredytów i instytucji kredytowych. Dla przykładu, nabywca kredytu lub, w stosownych przypadkach, jego przedstawiciel ma obowiązek przekazywania informacji właściwym organom państwa członkowskiego, w którym nabywca kredytu lub, w stosownych przypadkach, jego przedstawiciel ma siedzibę lub miejsce zamieszkania, na temat tego, że zamierza bezpośrednio egzekwować umowę o kredyt (⁶). Ponadto nabywca kredytu lub, w stosownych przypadkach, jego przedstawiciel, który przenosi umowę o kredyt na innego nabywcę kredytu, ma obowiązek przekazywania właściwym organom informacji na temat przeniesienia oraz tożsamości i adresu nowego nabywcy kredytu lub, w stosownych przypadkach, jego przedstawiciela (⁷). Prawodawcy unijni powinni szczegółowo rozważyć, czy takie wymogi sprawozdawcze nie utrudnią skutecznego funkcjonowania rynków wtórnych kredytów zagrożonych, ponieważ znaczne obciążenia sprawozdawcze mogą odstraszać podmioty wchodzące na rynek lub powodować wielokrotne przekazywanie tych samych danych właściwym organom.

(¹) COM(2018) 135 final.

(²) Zob. komunikat prasowy Rady z dnia 11 lipca 2017 r. dotyczący „Planu działania na rzecz rozwiązania problemu kredytów zagrożonych w Europie”, dostępny na stronie internetowej Rady pod adresem <http://www.consilium.europa.eu>.

(³) Zob. np. sekcję B „Przeglądu stabilności finansowej EBC” z listopada 2016 r., dostępnego na stronie internetowej EBC pod adresem <https://www.ecb.europa.eu>.

(⁴) Zob. pkt 2.2.1 opinii CON/2018/31. Opinie EBC są publikowane na stronie internetowej EBC.

(⁵) Zob. pkt 2.2.2 opinii CON/2018/31.

(⁶) Zob. art. 18 ust. 1 projektu dyrektywy.

(⁷) Zob. art. 19 ust. 1 projektu dyrektywy.

2.2. Standardy techniczne w zakresie danych dotyczących kredytów zagrożonych

Projekt dyrektywy daje Europejskiemu Urzędowi Nadzoru Bankowego (EUNB) mandat do stworzenia projektu wykonawczych standardów technicznych określających formaty przekazywania przez wierzycieli będących instytucjami kredytowymi szczegółowych informacji dotyczących ekspozycji kredytowych znajdujących się w ich portfelach bankowych na potrzeby screeningu, finansowego *due diligence* oraz wyceny umowy o kredyt ⁽¹⁾.

W tym zakresie EBC wskazuje, że rozporządzenie (UE) 2016/867 ⁽²⁾ określa nowy zbiór danych obejmujący szczegółowe informacje dotyczące poszczególnych kredytów i pożyczek bankowych w strefie euro. Zbiór ten ma na celu przekazywanie danych granularnych o wysokim poziomie szczegółowości w odniesieniu do wszystkich państw członkowskich strefy euro, które są w pełni porównywalne, ponieważ są oparte na zharmonizowanych pojęciach i definicjach. W świetle wymienionych zmian regulacyjnych ważne jest, aby stworzone przez EUNB formularze sprawozdawcze obejmowały zbieranie danych granularnych dotyczących ekspozycji kredytowych i ryzyka kredytowego lub inne odpowiednie inicjatywy, tak aby uniknąć powielania działań oraz zminimalizować obciążenia sprawozdawcze instytucji kredytowych.

2.3. Zbieranie danych przez właściwe organy w kontekście mechanizmu przyspieszonej egzekucji z zabezpieczenia na drodze pozasądowej

Projekt dyrektywy zobowiązuje właściwe organy nadzorujące instytucje kredytowe do gromadzenia w ujęciu rocznym informacji od kredytodawców na temat liczby umów o kredyt zabezpieczony egzekwowanych przy zastosowaniu przyspieszonej egzekucji z zabezpieczenia na drodze pozasądowej oraz ram czasowych takich egzekucji, w tym informacji dotyczących: (a) liczby wszczętych, prowadzonych i zakończonych postępowań, w tym postępowań dotyczących rzeczy ruchomych i nieruchomości; (b) czasu trwania postępowania od zgłoszenia do rozliczenia, w podziale według sposobu realizacji (sprzedaż publiczna, sprzedaż prywatna lub przewłaszczenie na zabezpieczenie); (c) średniego kosztu każdego postępowania w EUR; oraz (d) stawek rozliczenia. Państwa członkowskie będą zobowiązane do dokonania agregacji tych danych, opracowania statystyk na podstawie zagregowanych danych oraz przekazania ich Komisji ⁽³⁾. W przypadku gdy właściwym organem nadzorującym instytucje kredytowe jest EBC, podstawę prawną wykonywania przez EBC zadań w zakresie nadzoru ostrożnościowego jest art. 127 ust. 6 Traktatu, zgodnie z którym Rada może powierzyć EBC szczególne zadania dotyczące polityk w dziedzinie nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi. Jako że zbieranie tych informacji odnosi się do skuteczności mechanizmu przyspieszonej egzekucji z zabezpieczenia na drodze pozasądowej, a nie nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi, prawodawca unijny powinien doprecyzować, że zadanie zbierania takich informacji nie powinno być powierzone EBC.

W przypadku gdy EBC zaleca zmianę projektu dyrektywy, szczegółowe propozycje zmian wraz z ich uzasadnieniem zostały zawarte w odrębnym roboczym dokumencie o charakterze technicznym. Dokument roboczy o charakterze technicznym jest dostępny w języku angielskim na stronie internetowej EBC.

Sporządzono we Frankfurcie nad Menem dnia 20 listopada 2018 r.

Mario DRAGHI

Prezes EBC

⁽¹⁾ Zob. art. 14 ust. 1 projektu dyrektywy.

⁽²⁾ Rozporządzenie Europejskiego Banku Centralnego (UE) 2016/867 z dnia 18 maja 2016 r. w sprawie zbierania danych granularnych dotyczących ekspozycji kredytowych i ryzyka kredytowego (EBC/2016/13) (Dz.U. L 144 z 1.6.2016, s. 44).

⁽³⁾ Zob. art. 33 projektu dyrektywy.